

Ngày 19-12-2008

Các cậu nhieu ch, làm n gi i nghĩa giùm tôi, có phải nh n là ch nhỏ, di n nôm ra là nh n có phải không? N u không phải thì cũng c t m cho là phải đi cái đã, chuy n đầu còn đó, lo gì. Ngày x a, các bà m khuyên d y con gái tr c khi v nhà ch ng là phải nh n, nh n. Cũng c t m cho là đúng đi. Tôi còn nh h i x a, c Tăng Xuân An d y h c trò r ng - tôi xin m ngo c, tôi không là h c trò c An, nh ng c d y h c trò tôi nghe ké, lúc đó tôi là cô giáo r i mà - làm thân con gái phải bi t nh n nh n. Các con có bi t r ng, khi l y ch ng, ng i ch ng đeo vào tay ng i v m i c i chi c nh n, đúng không? Nh v y có nghĩa là, b t đ u t ngày hôm y, ng i con gái - sau khi tr thành ng i v - s phải luôn luôn nh t i đ u này: phải luôn luôn nh n nh n. Nh n m ch ng, nh n ch ng, nh n anh em, h hàng nhà ch ng. Đi u đó không phải d , nh ng đó là căn b n đ o đ c c a ng i đàn bà.

Tôi nghe mà phát s t rét ngã n c. Tôi nhìn xu ng chi c nh n mình đeo trên tay. Ch ng phải là m t chi c mà là m t c p nh n. Ng i ta g i là c p nh n c i, mà ch th y nó đ p, nó quý ch nào, mà nó b ng tr thành m t chi c gông, m t chi c cùm ch ng? Cho dù gông này, cùm này làm b ng vàng tr ng và kim c ng! May thay, tôi ch ng có m ch ng hay anh ch em nhà ch ng nào h t. Ch có tr n xin m t anh ch ng. Tôi t nh , n u anh này, khi đeo c p nh n này vào tay tôi, v i cái đã tâm đ tôi nh n nh n, xin l i, kim c ng có b ng trái i xá l thì tôi cũng tháo ra, tr l i anh yêu, b c a mà ch y l y ng i.

Sau này, m i khi cãi nhau v i ch ng, tôi v nhà méch bu. M i l n y nh đ n chín, hay c m i cũng nên, m tôi đ u nói: mày nh n nó đi m t tí không đ c sao? Tôi tr n tròn m t ngó m , công ph n la toáng lên. Hay nh , con mình ch bênh l i đi bênh ng i hàng x ? Sao m không b o nó nh n con đi, mà l n nào cũng b o con phải nh n nó? M tôi th dài, chép mi ng: kh n nh l n nào mày cũng trái lè ra, b o nó nh n mày th nào đ c? Tôi ch bi t h m t ti ng r i l ng thình. Xin m m t cái ngo c đây. M tôi ít khi nào g i tôi là mày l m. Lúc mà c dùng t i cái đ i danh t này, có nghĩa là b nh ngang b ng c a tôi đã t i th i k b t tr r i.

Đ n t i v nhà, tôi làm lành b ng cách, l i tay h n ra, xoay xoay chi c nh n - m i m t chi c x u ìn, ch có kim c ng h t soàn gì c - b o r ng, cái này g i là cái nh n nghe không. Mu n cho nhà c a êm m, mu n cho h nh phúc lâu b n thì phải bi t nh n, nghe không? Nh n có nghĩa là nh n ý mà, hi u không? C Tăng Xuân An b o th đ y. H n vùng v ng rút tay l i, c n nh n, đ a nào nh n đ a nào m i đ c ch ? Tôi c i c u t ai: thì đ a nào t t tính thì nh n cái đ a ó d m, ch ng ăn, trăn cu n. Cho nó yên c a yên nhà. Có th mà cũng phải h i.

Nhỏ thß mà tôi chß phßi nhßn ngày nào, lßn nào, nhà cßa cũng êm vui, hßnh phúc ra phßt đßy. Các cß đßy là không thß sai đßc mà. Chß bißt có phßi vì thß không mà, tßt cß mßi ngßi đßu nói lßn sau lßn tôi là chßng tôi thußc loßi râu qußp, còn tôi thì khßi phßi ngón, khßi cßn xßp hßng.

Cái này chßng phßi lßi tßi tôi đß. Chßng qua là tôi lßm lßi, hay lý sß cßn. Trong hôn nhân cß hai ngßi i cùng đeo nhßn. Chß đßu có phßi chß có đàn bà đeo nhßn mà thôi. Tßi các bà vß không nhßc nhß cho các ông chßng cùng nhìn xußng bàn tay mình đß mà thßy chißc nhßn hôn nhân. Ai bßo các bà cß tranh giành quyßn nhßn nhßn, cß giß đßc quyßn đeo nhßn. Ai bßo các bà cho phép ông chßng, sau đßm cßi i là tháo nhßn ra. Cái vß đàn ông không đeo nhßn gây ra nhißu tai hßa lßm đßy chß chß phßi vì không đeo nhßn là không chßu nhßn đßu. Không đeo nhßn là có ý đß ú xßa, đß cho ngßi i khác tßng rßng mình còn avalßpbßn, đß đß bß thao túng. Đúng không nào?

Ông chßng tôi cũng đßa đòi vßi ngßi i ta tháo nhßn ra, sau khi bß nhßn quá nhißu lßn, đß xem tình thß có đßi thay không. Nhßng tôi luôn luôn nhßc nhß ông tßi cái nhßn vô hình. Cho nên ông chßy trßi không thoát. Con rß tôi, sau năm ba năm, cũng lßy cß là tßi mßp ra, nhßn cßi i chßt quá đeo đau tay đß tháo ra. Con gái tôi cũng nhßt tß tháo nhßn ra, cũng kêu đau tay không mang. Thß là chßng đßa nào cßn phßi nhßn đßa nào. Và đßa nào cũng vß ngßc mình còn son rßi. Khßn nßi, đàn bà mßt con trông mòn con mßt, hai con lßi đßp gßp hai. Con vß nó cß phßy phßy, ra đßng ai cũng tßng con còn gái. Anh chßng nóng mßt, chßu trßi không thßu, bßn tß đßng mang nhßn vào, và đßng thßi bßt vß mang theo.

Còn ông Xã Xß nhà tôi có mang hay không mang thì cũng thß, già khú đß, sau khi bß tôi tìm kßp te tua, có bß ra đßng cũng chß ai ham. Còn tôi ý hß? Ngu gì không mang, nhßn hßt soạn không mang cũng ußng. Vß lßi tôi đßi xß rßt công bình, không bao giß đß thißt thßi cho ai. Trong gia đßnh tôi, tôi đeo nhßn, còn ông nhßn, thß là huß, có ai xß cß ai đßu. Không có lß tôi đã mang nhßn rßi lßi còn bßt tôi nhßn nßa thì còn đßu là công lý. Mßt vßa hai phßi thôi chß.

Cái gì cũng vßy, có đi thì phßi có lßi, mßi toßi lòng nhau. Đúng không nào. Nói cho ngay, yêu nhau tam tß núi cũng trßo, lßc thßt bát sông cũng lßi, hußng chi nhßn nhau mßt tí. Làm gì mà phßi nhßng cß lên. Ông nhßn tôi thì tôi cũng phßi bißt đßu, chß đòi ß đßy mà làm cßn hoài hay sao? Chß có đßu là tôi to mßm, nß mißng, đßy da, bóng trán, cho nên ai cũng tßng là tôi bßt nßt ßng.

Đi chợ có ai đi, ai ngu đâu các cậu. Khi đi phải đi nghỉ ở ông Xã X đi. Ông y cũng tha
bỏ lãnh đạo về mà. Không thì làm sao ông y sống trong vòng kim kẹp của bà La Sát, cho tới
ngày hôm nay mà vẫn phây phây, khỏe mạnh, tinh tươm? Thằng thì rầy rầy chửi chửi à? Nuôi
đồng cho tới ngày nay, tôi cũng hao tâm, tốn sức làm đầy cho bố. Gì thế, ông có nhận tôi
thì cũng coi như huỷ đi. Bánh ít đi, bánh qui lài chửi! Có ai ăn không của ai đâu.

Muốn hòa bình thì đi quan trọng nhất là biết tiến thoái cho đúng lúc. Bình thì Tôn Tà dầy rầy
phải biết mình biết người, trăm trăn trăm thừng. Đàng bao giờ coi thừng đi phải. Khi coi
mỏi làm tới không được thì ta rút lui, chờ dịp khác, hoàn cảnh thuận lợi hơn. Kẻ thừng cuốc luôn
luôn là kẻ sáng suốt, biết nhận nhận, chờ thời.

Cái chuyện không, nói đi nói lại thì vẫn không qua được chuyện. Các cậu đã dầy là phải
đúng. Cái bưng cũng không lại. Lì nhè tôi mà đôi khi vẫn còn phải nhận, huỷ ng chi ai!